

РЕШЕНИЕ

№ 81

гр. Габрово, 05.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ГАБРОВО в публично заседание на седми април през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Полина Пенкова

при участието на секретаря Милкана Ив. Шаханова Балтиева като разгледа докладваното от Полина Пенкова Гражданско дело № 20214200100432 по описа за 2021 година

за да се произнесе ,взе предвид следното:

Производството по делото е образувано по искова молба, подадена от М. Ц. М. срещу Гаранционен фонд-София ,изпратена по подсъдност на Окръжен съд – Габрово с определение от 24.09.2021г. по гр.д.№1002/2020г. на Районен съд – Севлиево.

В исковата молба се твърди,че на 09.10.2019г. е настъпило ПТП в с.Д., при което пострадала майката на ищцата, като вследствие на получената тежка ЧМТ, е починала. Ищцата е търпяла и продължава да търпи страдания от загубата на едниствения си останал жив родител. По образуваната извънсъдебно щета при ответника,не е определено и изплатено обезщетение .

Претендира се да бъде осъден ответникът да заплати на ищцата обезщетение за претърпените неимуществени вреди от причинената при ПТП смърт на нейната майка - сумата от 140 000лв. ,съгласно направеното в хода на делото изменение на иска ,ведно със законната лихва от датата на деликта – 09.10.2019г.

В депозирания писмен отговор ответникът е оспорил исковата претенция. Счита искът за прекомерно завишен. Относно претендираната лихва , оспорва да е дължима от датата на ПТП. Счита ,че следва да се приеме,че забавата е настъпила от датата на предявяване на исковата молба .Позовава се на съпричиняване на вредата от пострадалата. Твърди ,че е нарушила чл.113 от ЗДвП като е пресичала платното за движение на необозначено за целта място.

Третото лице – помагач М. И. А. / съгласно представеното удостоверение на л.17 с променено фамилно име от Х. на А./ не е взело становище по предявения иск.

Съдът ,като взе предвид събраните по делото доказателства и наведените от

страните доводи, прие за установено следното :

От събраните по делото доказателства се установява ,че на 09.10.2019г. в с.Д. ,общ.С. е настъпило ПТП, причинено от водача на лек автомобил “М.“ с рег. № ** , при което е пострадала П. К. К.а ,която е починала.

От представените доказателства се установява,че ищцата е дъщеря на починалата П. К. К.а .

Към датата на настъпване на процесното ПТП за лек автомобил “М.“ с рег. № ** не е имало вА.дно сключена застраховка "Гражданска отговорност", който факт не се оспорва по делото.

Преди депозиране на исковата молба ищцата е претендирала изплащане на застрахователно обезщетение от ответното дружество, която претенция е входирана на 23.10.2019г., и по нея е била образувана щета №19210375. С писмо изх. № 24-01-671/14.01.2020 г. ответникът е уведомил ищцата, че с решение от 14.01.2020г. УС на ГФ отказва изплащане на обезщетение за неимуществени вреди на осн. чл.496,ал.2,т.2 ,б“б“ и б“в“ КЗ, позовавайки се на липсата на представени документи за хода и резултата от образуваното ДП, влязъл в сила акт на компетентен орган срещу сочения за виновен водач, протокол за оглед на местопроизшествието,схема и фотоалбум,копие от СМЕ и АТЕ,изготвени по ДП. Указана е възможността молителката да предяви нова претенция пред ГФ като представи съответните писмени данни , респ. да предяви иск на осн. чл. 558, ал. 5 от КЗ.

С влязла в сила присъда по нохд № 82/2020 г. по описа на Окръжен съд Габрово, М. ИВ. ХР. е признат за виновен в това, че на 09.10.2019 г. в с.Д., община С., в района на кръстовище, образувано от улицата от центъра на селото с път № 405, без да притежава свидетелство за правоуправление на МПС, при управление на лек автомобил “М.“ с рег. № **, нарушил правилата за движение по чл.21 ал.1 ЗДвП и задълженията на знак Б2 от ППЗДвП - не спрял и навлязъл в кръстовището с превишена скорост от 72 км.ч. и по непредпазливост причинил смъртта на пешеходката П. К. К.а от гр. В.Т., като след деянието избягал от местопроизшествието .

Във връзка с направеното от ответника възражение за съпричиняване е допусната и приета по делото САТЕ.

От заключението на САТЕ се установява, че ПТП е настъпило в с.Д., на ул.“О.“ до * , в зоната на прав пътен участък. В случая има съвпадение на път от републиканската пътна мрежа и улица в населено място .Път №405 образува „Х“ образно кръстовище с улица ,идваща от центъра на селото / онагледено на фиг.№2 /.Двете пътни ленти ,преди и след кръстовището , са разделени с единична непрекъсната линия. От двете страни на платното за движение по път №405 има изцяло затревени банкети, частично и с храсти, като растителността не позволява нормално движение по банкетата. По направление на път №404 по посока гр.С. / посоката на движение на автомобил М./ след включване от кръстовището, и преди него, не са монтирани пътни знаци. Пътният участък, където е

настъпило ПТП на 09.10.2019г., определя пряка геометрична видимост за водача на леки автомобил и за пешеходката. Спрямо кръстовището , видимостта към гр.С. и гр.П. е не по-малко от 200м.Произшествието е протекло при дневна светлина – в светлата част на денонощието, при неограничена и ненамалена видимост и за двамата участници .Към момента на удара пострадалата се е движела преимуществено с гръб към приближаващия автомобил, което положение може да се достигне в процес на попътно движение на пострадалата спрямо автомобила, в посока към гр.С., или при реагиране за обръщане и последващ стремеж за избягване на приближаващия автомобил. От техническа гледна точка при възникналата ситуация ПТП не е било предотвратимо от страна на пешеходката.

От обясненията на вещото лице в с.з. се установява ,че по отношение на пострадалата , технически е възможно и да се е движела, и да е била в покой, но със сигурност е била с гръб и само слухово е възприемала автомобила. Основно данни за разположението ѝ са тези от съдебно-медицинска експертиза. В случая еднозначно е определен от съдебния медик, че към момента на осъществяване на удара пострадалата е била със задната повърхност на тялото и краката към автомобила. Увреждането на автомобила е в предната част. Самият автомобил на практика не е бил загубил напълно устойчивостта си на движението, като надлъжната му ос в процеса на спирането му е била почти успоредна на платното за движение, което също определя удар с предната част. Всички тези данни еднозначно определят, че пешеходката към момента на удара е била с гръб. Технически е възможно в това положение тя или да се е движела, или да се е спряла с гръб, т.е. по път. Също така технически възможно е, възприемайки автомобила, ако се е движела посока на кръстовището, да спре и осъществи завъртане, и към този момент да се осъществи удара. Няма други еднозначни обективни данни, които да определят, че тя се е появила внезапно. От снимките се вижда, че там банкетите са затревени, даже в тази зона и залесени / фиг. № 1/. Няма обективна пречка пешеходката да бъде забелязана, независимо дали напред или назад е била. Ударът се осъществява при положение на пострадалата не по-малко от 0,5 метра от десния край на платното за движение. Ако теоретично се допусне, че тя е изскочила от банкета, уврежданията трябва да се търсят еднозначно от лявата страна на тялото, защото разстоянието е много малко, за тези 50 см, за да може да осъществи едновременно изскачане с гръб и да се осъществи такъв удар. В този участък всеки пешеходец трябва да се движи по платното за движение. Реално начинът на затревяването на банкетите, определят движение по платното за движение. Път №405 съвпада с указаната улица от републиканската пътна мрежа. Явява се път в населено място без тротоари, към градското обозначение е ул. „О.“. Когато път от републиканска пътна мрежа преминава през населеното място, винаги този същия път има наименование като улица за населеното място. Този път № 405 и ул.“ О.“, е едно - едно платно за движение. Няма тротоари. Има къщи за живеене, като на представената сателитна снимка се виждат. Растителността също се вижда, и че непосредствено стига до платното за движение. С оглед на механизма на осъществяване на произшествието, начина на движение, полосата на движение на автомобила, изключва възможност пешеходката да извърши действия, с които да освободи тази полоса на движение и избегне удара. Реално тя не разполага с време.

Заключението на САТЕ не е оспорено, като констатациите на вещото лице И. не са опровергнати от останалите доказателства по делото, предвид на което съдът приема експертизата за обоснована и обективна.

От показанията на св.М., съпруг на ищцата, се установява, че на 09.10.2019г. му се обадила неговата сестра и му съобщила, че майката на ищцата е „убита“. Обадила се на него, за да съобщи на съпругата си и по най-бързия начин да отидат на село. Когато отишли, пострадалата още била на пътното платно и разследващите полицаи правели оглед на произшествието. Преди инцидента тъщата живеела заедно с тях в гр.В., от 2009г., в едно домакинство. Тя отгледала дъщеря им, грижила се за домакинството. Преди инцидента не е имала здравословни проблеми. Била жизнена. След като купили къщата в с.Д. през 2019г., петък, събота и неделя оставала там. Било ѝ много приятно, че има свобода, че е сред природата. Обработвала градината, правила консерви, търсела да помага, да направи нещо. След инцидента било много тежко на съпругата му, липсата ѝ била осезателна - освен помощта и психически. Съпругата му просто се променила - затворила се, станала малко по-отчуждена, тъгувала. И сега не е преживяла загубата.

Заявеното от св.М., който възпроизвежда свои лични впечатления, не е опровергнато от останалите доказателства по делото, предвид на което и ценени тези свидетелски показания в хипотезата на чл.172 ГПК, няма основание да не бъдат кредитирани.

При установените по делото данни, предявеният иск срещу ответното застрахователно дружество за обезщетяване претърпените от ищцата неимуществени вреди от смъртта на нейната майка П. К.а в резултат на ПТП на 09.10.2019г., е основателен.

Родствената връзка между ищцата и починалата П. К.а е установена от представените по делото писмени доказателства. С оглед на това по отношение на ищцата е приложима нормата на чл.478, ал.2 КЗ.

Пасивната легитимация на ответното застрахователно дружество е обусловена от липсата на сключена застраховка „Гражданска отговорност“ за лекия автомобил, причинил процесното ПТП.

Преди предявяване на иска ищцата извънсъдебно е предявила пред ответника претенцията си за обезщетяване на претърпените от нея неимуществени вреди от процесното ПТП, като към момента такова обезщетение не е платено.

Фактическият състав на чл.45 ЗЗД е доказан, като са установени авторството, противоправността на деянието и вината на водача на л.а. “М.” с рег. № **, М. ИВ. ХР. /А./ за настъпване на ПТП на 09.10.2019г. и причиняването по непредпазливост смъртта на П. К.а, за което има постановена влязла в сила присъда по нохд. №82/2020г. на ОС-Габрово, ползваща се с доказателствената сила по чл.300 ГПК.

При определяне размера на дължимото обезщетение на ищцата съдът взе предвид, че при настъпване на ПТП пострадалата П. К.а е била на 78 години, а нейната дъщеря ѝ на 45

години. От 2009г. са живели в едно домакинство със създаденото от ищцата семейство, в разбирателство. Между ищцата и нейната майка са съществували обичайните при такава връзка между родител и дете отношения на привързаност, обич и подкрепа. Преди инцидента пострадалата е била жизнена, в добро здравословно състояние, помагала е на семейството на дъщеря си, отгледала е тяхното дете, обработвала е градината на село, правила е консерви, била им е в помощ и подкрепа. Загубата е била внезапна и неочаквана, настъпила при ПТП, и е породила за ищцата негативни изживявания, каквито са съпътстващите загубата на майката / като в случая това е единствения останал жив родител / , и за каквито се установява от показанията на св.М. – чувство на скръб, мъка, тъга, като не е превъзмогнала болката от внезапната ѝ смърт и към момента. Не са доказани търпени от ищцата вреди над обичайните за такава трагична житейска ситуация. Не е установено емоционалното състояние на ищцата след инцидента да е налагало системен прием на медикаменти или ползването на ква.фицирана помощ. Съобразявайки тези обстоятелства, както и икономическата обстановка в страната и лимита на застраховане към датата на ПТП, съдът намира, че за неимуществените вреди от претърпените негативни изживявания от смъртта на нейната майка, на ищца следва да се определи обезщетение в размер на 100 000лв., до който размер бъде уважен предявеният иск. В останалата част – до размер от 140 000лв., искът следва да бъде отхвърлен като неоснователен и недоказан.

Ответникът е направил възражение за съпричиняване на вредата от пострадалата поради нарушаване на чл.113 ЗДвП, която като пешеходец сама се е поставила в опасност, пресичайки платното за движение на необозначено за целта място. Възражението е неоснователно.

От доказателствата по делото не се установява пострадалата при процесното ПТП П. К.а, като пешеходец с поведението си да е създавала обективни предпоставки за настъпване на процесното ПТП и сама да се е поставила в опасност, нарушавайки правилата по чл.113 ЗДвП, с което да е допринесла за настъпване на вредоносния резултат.

Спори се за началната дата на дължимост на лихвата за забава.

Ищцата е претендирала присъждане на лихва за забава върху обезщетението за неимуществени вреди от датата на деликта - 09.10.2019г. Ответникът е навел възражение за дължимост на лихвата от датата на предявяване на иска, като съгласно изложените доводи в писмения отговор не спори, че към молбата е бил приложен КП, но твърди, че поради непредставяне от молителката на необходимите писмени доказателства е постановен отказ на Гаранционния фонд за изплащане на обезщетение за неимуществени вреди.

Неоснователно е искането на ищцата законната лихва върху обезщетението за неимуществени вреди да се присъди от датата на деликта. Ответникът не дължи лихва от датата на увреждането, тъй като неговата отговорност не е функционална на отговорността на делинквента. Съгласно чл. 558, ал. 1 КЗ лихвите за забава на Гаранционния фонд се изчисляват и изплащат при спазване на чл. 497 КЗ.

В случая ищцата е отправила до ответника застрахователна претенция на

23.10.2019г. На 14.01.2021г. Фондът е отказал плащане , като отказът е мотивиран с липсата на представени документи. При тази хипотеза ,на основание чл.497,ал.1,т.2 КЗ лихвата за забава следва да се присъди от изтичане на тримесечния срок от отправянето на претенцията. Считано от 23.10.2019г. ,срокът на ответника за окончателно произнасяне е изтекъл на 23.01.2020г. Същият е изпаднал в забава от 24.01.2020г. и лихвата за забава върху дължимото от Фонда обезщетение за претърпени от ищцата неимуществени вреди от процесното ПТП следва да се присъди от тази дата - 24.01.2020г. до окончателното изплащане на сумата.

От данните по делото не се установява ищцата да е била в обективна възможност да представи доказателствата, с непредставяне на които е обоснован отказът на ответника за определяне на обезщетение и това да освобождава ответника от забавата по чл.497,ал.1,т.2 КЗ. Съгласно установената съдебна практика по реда на чл.106, ал.3 КЗ застрахователят може да изисква само доказателства за обстоятелства, относими към основанието и размера на претенцията. Те трябва не само да са от значение за основателността и размера на претенцията, но и да е налице обективна възможност за представянето им от увреденото лице /р.167 по т.д№.2273 /2018г.ВКС,Пт.о./. Също така ответникът разполага с възможността по чл.107 КЗ да се снабди с необходимата информация.

При този изход на делото и на основание чл.78,ал.6 ГПК, ответникът следва да бъде осъден да заплати по сметка на Габровски окръжен съд държавна такса в размер на 4000лв.

На основание чл.78,ал.1 ГПК на ищцата са дължими разноски съразмерно уважената част от иска.

От пълномощника на ищцата са претендирани разноски за адвокатско възнаграждение за осъществено процесуално представителство при условията на чл.38 ЗА. В представения договор за правна защита и съдействие на л.65 от делото е посочено ,че страните уреждат отношенията за възнаграждение при условията на чл.38,ал.1,т.2 ЗА. Съобразно обема на осъщественото процесуално представителство и уважената част на иска , следва да се присъди адвокатско възнаграждение на адв.К., като пълномощник на ищцата, за настоящото производство в размер на 3530лв. , на осн. чл. 38, ал. 2 ЗА във вр. с чл. 7, ал.2,т.5 от Наредба № 1/2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Няма доказателства ищцата да е направила разноски в размер на 50лв. заплатена държавна такса по делото,предвид на което такива не следва да се присъждат на страната.

Ответникът не е претендирал присъждането на разноски по делото.

По изложените съображения ,съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА Гаранционен Фонд „БУЛСТАТ 121446665, със седалище и адрес на управление: гр. София, р-н „Средец“, ул. „Граф Игнатиев“ № 2, ет. 4 да заплати на М. Ц. М., ЕГН***** , от гр.В. , ул. “Ч. “** сумата от 100 000лв., представляваща обезщетение за

претърпени неимуществени вреди от смъртта на нейната майка П. К. К.а , следствие настъпило на 09.10.2019г. ПТП, на основание чл.558 ал.5 вр. с чл.557,ал.1,т.2,б“а“ КЗ ,ведно със законната лихва от 24.01.2020г. до окончателното изплащане, като ОТХЪВЪРЛЯ иска в останалата част в размер над 100 000лв. до размер от 140 000 лв. претендирано обезщетение за неимуществени вреди и за присъждане на законна лихва за периода от 09.10.2019г. до 23.01.2020г.

ОСЪЖДА Гаранционен Фонд, БУЛСТАТ 121446665, със седалище и адрес на управление: гр. София, р-н „Средец“, ул. „Граф Игнатиев“ № 2, ет. 4 да заплати на процесуалния представител на ищцата адв.ХРИСТО РАЙКОВ К. от ВТАК, личен № *****, с адрес гр. В.Т., ул. В.Л. **, адвокатско възнаграждение в размер на 3530лв. ,на основание чл.38, ал.2 от ЗА.

ОСЪЖДА Гаранционен Фонд, БУЛСТАТ 121446665, със седалище и адрес на управление: гр. София, р-н „Средец“, ул. „Граф Игнатиев“ № 2, ет. 4 да заплати по сметка на ОС-Габрово сумата от 4000лв., дължима държавна такса върху присъденото обезщетение.

Решението е постановено при участие в производството на М. ИВ. ХР. / ком момента с фамилия А./, ЕГН *****, като трето лице помагач на страната на ответника.

Решението подлежи на обжалване пред Апелативен съд –Велико Търново в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Габрово: _____